

Verhoudingen in EU op scherp

Oost en West stonden tijden niet meer zo tegenover elkaar als nu. Reden: verdeling van vluchtelingen.

door **Frans Boogaard**

BRUSSEL. De wellicht grootste vluchtelingen crisis sinds de Tweede Wereldoorlog leidt niet alleen tot menselijke drama's aan de Europese buitengrenzen, ook Europa zelf kraakt. Sinds de toetreding van de voormalige Oostblokstaten, elf jaar geleden, stonden de verhoudingen tussen het 'oude' en 'nieuwe' Europa nog nooit zo onder druk.

Parlementsvoorzitter Martin Schulz is bang dat de lidstaten er ook deze week niet uit komen. „Ik vrees voor een disakkoord”, zo zei de Duitser gisteren tijdens een bezoek aan Parijs, somber vooruitkijkend naar een ingelaste top van regeringsleiders morgenavond.

Splijtzwam tussen Oost en West is de verplichte spreiding van 120.000 asielzoekers uit de drie belangrijkste landen van aankomst – Griekenland, Italië en Hongarije – over de rest van Europa. Tegenstanders als Polen, Hongarije, Tsjechië en Slowakije, met in hun kielzog Roemenië en Letland, liggen al weken op ramkoers en lijken ondanks sterk toenemende druk niet bereid toe te geven.

Tegenover de bittere verwijten van het oude Europa (‘we hebben jullie altijd geholpen en nu zijn jullie niet solidair met ons’) plaatsen zij hun eigen logica: dat de Brusselse opendeurpolitiek hun samenlevingen ontvriest en massa's extra asielzoekers aantrekt.

„Terwijl ze met miljoenen onze grenzen belegeren en het continent in gevaar brengen, nodigen jullie ze uit”, zei de Hongaarse premier Victor Orbán gisteren nog. Orbán, nooit vies van wat provocatie, laat zijn leger en politie nu desnoods het vuur openen als dat nodig is om de landsgrenzen te be-

schermen. Een dag eerder waarschuwde de Franse president François Hollande dat geen enkel Europees land 'dat onze waarden en principes deelt' zich aan de spreiding kan onttrekken.

Met aan twee kanten de haken in het zand staan de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken (vandaag) en hun regeringsleiders (morgen) voor een duivels dilemma: de verplichte spreiding laten vallen en daarmee voor iedereen duidelijk maken dat Europa door immense verdeeldheid de vluchtelingen crisis definitief niet aankan, of doorzetten en de dwarsliggers hun quotum opleggen.

•••
Soevereine landen tegen hun wil zomaar asielzoekers in de maag splitsen, is vragen om oorlog

Dat laatste kan zodra er een meerderheid is van 15 lidstaten die samen 65 procent van de Europese bevolking vertegenwoordigen, een dubbele meerderheid die er volgens Europees voorzitter Luxemburg ook is.

Soevereine landen tegen hun wil zomaar asielzoekers in de maag splitsen, is vragen om oorlog. „Melk of andere landbouwproducten kun je een minderheid nog wel door de strot duwen, maar asielzoekers niet”, taxeert oud-buitenlandminister en voormalig Brussels topdiplomaat Ben Bot. „Het is in een zo belangrijke kwestie nooit eerder gebeurd.”

Toen Luxemburg er begin vorige week mee dreigde, was vi-

ce-commissievoorzitter Frans Timmermans er dan ook als de kippen bij om de Raadsvoorzitter, in de persoon van buitenlandminister Jean Asselborn, te corrigeren: „Nee, nee, we zoeken naar consensus!” Dat betekent dat de meerderheid paait en dreigt – onder meer met het intrekken van subsidies – tot de dwarsliggers alsnog 'vrijwillig' akkoord gaan. Of ze juist gouden bergen belooft in ruil voor een wat soepeler opstelling.

Diplomaten tellen hun knopen. Polen, waar volgende maand verkiezingen zijn, geeft al signalen af dat zijn positie niet zo hard is als die van Tsjechië, Hongarije en Slowakije. Intern zou ook het oude Solidarnosc vragen om meer compassie met landen die dik 30 jaar terug het Poolse volk bijstonden in zijn vrijheidsstrijd.

Omgekeerd kan te grote druk bij landen in het westerse kamp weer sympathie oproepen voor de dwarsliggers. Ben Bot: „Hun leiders zien donders goed in dat zij de volgende keer in een minderheidspositie kunnen zitten.” En dan willen ze ook niet dat de rest van Europa als een stoomwals over hen heen dendert.

Bot ziet de Midden- en Oost-Europese landen niet over de brug komen. Omgekeerd kan Europa 'niet weer een blauwtje lopen'. Het zwakte eerder deze zomer de verplichte spreiding van toen nog 40.000 asielzoekers ook al af tot 'vrijwillig'. Bot verwacht 'een compromis op z'n Brussels' met een voorlopige verdeling van asielzoekers die voor de dwarsliggers ook nog eens voordeliger uitvalt.

Die kant ziet ook Europadeskundige Adriaan Schout van Clingendael het uitgaan: „Als je hard genoeg onderhandelt, zie Griekenland, kom je overal mee weg.”

Vrijwilligers stromen toe

door **Carla van der Wal**

ROTTERDAM. Honderden vrijwilligers hebben zich gemeld bij het Rode Kruis, om vluchtelingen in ons land te helpen. De organisatie zit verlegen om in elk geval duizend mensen die oproepbaar zijn om praktische hulp te bieden aan vluchtelingen, maar we springen massaal bij.

Alle andere activiteiten van het Rode Kruis zijn op een laag pitje gezet: voorlopig richt de organisatie zich alleen op hulp aan vluchtelingen. Daarvoor zijn wel veel meer mensen nodig dan het Rode Kruis nu tot haar beschikking heeft. Dat gat wordt nu, op het moment dat de wervingscampagne van het Rode Kruis nog slechts een dag oud is, in razend tempo ingelopen.

Die kersverse vrijwilligers zullen aan de slag gaan onder toezicht van een begeleider van het Rode Kruis, om de monsteroperatie bij de opvang van vluchtelingen in goede banen te leiden. Zo is er behoefte aan vrijwilligers die setjes kleding samenstellen, zodat die kunnen worden uitgedeeld. Ook staat de organisatie te springen om mensen die voor vervoer van vluchtelingen kunnen zorgen, of een ehbo-post willen bemannen. Binnenkort begint het Rode Kruis ook met het zoeken naar familieleden, die vluchtelingen tijdens hun reis uit het oog zijn verloren.

De organisatie wil zo veel mogelijk mensen kunnen oproepen, ook als er op onverwachte momenten moet worden bijgesprongen. „Als er sprake is van een noodsituatie hebben we heel veel mensen nodig, maar het is niet gezegd dat al onze vrijwilligers op zo'n moment kunnen. Hoe groter ons netwerk, hoe beter”, aldus een woordvoerder.

Niet alleen het Rode Kruis ziet dat heel veel Nederlanders willen helpen. Zo heeft Vluchtelingenwerk de afgelopen weken gezien hoe meer dan tweeduizend mensen zich aanmeldden, op het moment dat schrijnende beelden van vluchtelingen de wereld overgingen. Vluchtelingenwerk mikt bij het werven van vrijwilligers ook op de toekomst. Zo hoopt de organisatie op genoeg mensen die in verschillende gemeentes aan de slag kunnen om asielzoekers wegwijs te maken als zij te horen hebben gekregen dat ze in Nederland mogen blijven. „We voorzien dat we daar in de toekomst veel meer mensen voor nodig zullen hebben”, zegt een woordvoerder. Ook in Nijmegen komen inwoners massaal in actie, omdat ze willen helpen bij de noodopvang in Heumensoord. Het terrein dat normaal een slaapplek biedt aan militairen die deelnemen aan de Vierdaagse, wordt een plek waar vluchtelingen een onderkomen vinden.

2.862

Zeker 2.862 asielzoekers zijn omgekomen op de Middellandse Zee

in 2015 in een poging Europa te bereiken. Vaak komen gammele,

overbevolkte bootjes op volle zee in de problemen.

‘Pijnlijk hoe met vluchteling

door **Frans Boogaard**

BOEDAPEST. Als dochter van een Hongaarse vluchteling is PvdA-Europarlementariër Kati Piri (36) de afgelopen twee dagen in Hongarije keihard met haar eigen familieverleden geconfronteerd. ‘Pijnlijk’ vond ze het te zien hoe onmenselijk juist haar geboorteland met vluchtelingen omspringt.

Hoe precies?

„Vanuit Europa hebben wij Hongarije geld gegeven voor opvang, maar het enige wat ik heb gezien waren eindeloze mensenstromen: geen eten of drinken, niets. De soms wel vijftig politiemensen op de treinperrons dragen mondkapjes, om de vluchtelingen te ontmenselijken. Ze wor-

den stuk voor stuk gefouilleerd alsof het misdadigers zijn, krijgen geen hulp bij het instappen en geen water.

Ik was in Beremend aan de grens. Kroatië zet de mensen er met bussen af, Hongarije brengt ze per bus naar de trein en linea recta door naar Oostenrijk. De laatste 7 kilometer moeten ze lopen. Het is één groot doorgangshuis, niemand wordt geregistreerd.”

Het meest schrijnende?

„Dat waren de enorme aantallen kinderen, van baby's tot kleuters van 4,5 jaar. Ik dacht altijd dat foto's en cameramensen daar extra op focussen, maar dat is niet zo, er zijn gewoon heel veel jonge kinderen. Waar houdt dat

op als hele gezinnen uit wanhoop massaal naar Europa komen? Het wordt hoog tijd dat wij die vluchtelingenstromen gaan managen, en dat niet langer over-

•••
‘De Hongaren die in 1956 zijn gevlucht zijn buitengewoon warm opgevangen’

Kati Piri Europarlementariër

100% VEILIG EN IN 1 DAG GEPLAATST

Gratis uitgebreide brochure? Bel 0800 - 27 40 400

Bent u op zoek naar een betaalbare traplift die u morgen al kunt gebruiken? Dan is de Modul® traplift precies wat u zoekt. Maak een vrijblijvende afspraak of vraag de brochure aan.

www.molenaar.nl

molenaar